

СІСТЭМА ДАДАТКОВАЙ АДУКАЦЫІ ЯК МАГЧЫМАСЦЬ ПАВЫШЭННЯ ЯКАСЦІ ГРАФІчнай ПАДРыхтоўкі ВУчНЯў І СТУдЭНТАў

К. А. САКАЛОЎСКАЯ

Установа адукацыі

«ВІЦЕБСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя П. М. МАШЭРАВА»

Віцебск

Сучасны этап развіцця сістэмы вышэйшай адукацыі абумоўлены сацыяльнымі працэсамі ў грамадстве, а менавіта перабудовай усіх сфер чалавечай дзейнасці і чалавечай свядомасці, паскарэннем навукова-тэхнічнага прагрэсу. У сувязі з гэтым, да ўстаноў вышэйшай адукацыі прад'яўляюцца новыя патрабаванні, з мэтай павышэння якасці навучання і авалодання студэнтамі глыбокімі ведамі. Пры гэтым, асаблівая ўвага павінна надавацца павышэнню прафесійнага ўзроўню маладых спецыялістаў, фарміраванню ў іх патрэбы да самаадукацыі, уменню арыентавацца ў патоку інфармацыі, прымаць самастойныя рашэнні, наяўнасці творчай, прафесійнай, у тым ліку графічнай граматычнасці, уменню бачыць перспектывы і генерыраваць ідэі, знаходзіць шляхі іх рэалізацыі і планаваць уласную дзейнасць.

У сучасным свеце інфармацыйных тэхналогій немагчыма абысціся без ведання графічных навук, без умення чытаць і арыентавацца ў шырокім коле графічнай інфармацыі. У гэтых умовах, вялікае значэнне адводзіцца авалоданню студэнтамі графічных спосабаў прыёму, захоўвання і перадачы навукова-тэхнічнай інфармацыі. Асабліва, гэта патрабаванне з'яўляецца важным будучаму спецыялісту для працы ў сістэме прафесійна-тэхнічнай адукацыі.

Аднак, графічная падрыхтоўка студэнтаў на сённяшні дзень мае пэўныя праблемы і патрабуе сучасных спосабаў яе вырашэння. Скарачэнне часу на вывучэнне прадмета «Чарчэнне» ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі Беларусі, негатыўна адбілася на якасці геаметра-графічнай падрыхтоўкі вучняў і студэнтаў шэрагу спецыяльнасцяў ВНУ. Пра гэта сведчыць даследаванне В.У. Малахоўскай па вызначэнню стану геаметра-графічнай падрыхтоўкі вучняў. У ходзе праведзенага даследавання, былі зроблены наступныя вынікі: у працэсе школьнай падрыхтоўкі па прадмету "Чарчэнне» закладзена пэўная база асноўных ведаў, уменняў і навыкаў, якія неабходна развіваць і паглыбляць пры навучанні ў ВНУ. Пры гэтым, веды выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі часцей з'яўляюцца фрагментарнымі і не маюць сістэмы. Першакурснікі ў большасці сваёй аказаліся не здольнымі прааналізаваць чарчэж нетыповага аб'екта і скласці цэласнае ўяўленне пра яго, не кажучы ўжо пра чарцяжы тэхнічных

дэталіяў. Акрамя гэтага, выяўлены невысокі ўзровень развіцця прасторавых уяўленняў выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

У сувязі з гэтым, узнікае неабходнасць далейшага ўдасканалення метадыкі выкладання як прадмета «Чарчэнне» ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі, так і цыкла графічных дысцыплін вышэйшай школы.

Цалкам іншы выхад, у сітуацыі, якая склалася, уяўляецца ва ўкараненні графічнай падрыхтоўкі ў навучальны працэс устаноў дадатковай адукацыі. Дадатковая адукацыя - асаблівая сфера адукацыі, якая існуе па-за рамкамі асноўных адукацыйных праграм. Дадзеная сістэма з'яўляецца важнай умовай для развіцця асобы з улікам яе індывідуальных здольнасцей, матываў, інтарэсаў, каштоўнасных арыентацый.

Існуе вялікая колькасць напрамкаў дзейнасці ўстаноў дадатковай адукацыі дзяцей, сярод іх можна адзначыць музычнае, харэаграфічнае, дэкаратыўна-прыкладное, выяўленчае. Большасць выпускнікоў дадзеных устаноў з поспехам паступаюць і вучацца на адпаведных факультэтах ВНУ. Важна адзначыць, што большасць агульнаадукацыйных школ не забяспечваюць вучняў адпаведнай падрыхтоўкай па гэтым напрамку.

Як было выяўлена раней, графічная падрыхтоўка выпускнікоў агульнаадукацыйных школ мае пэўныя праблемы якасці. Разам з тым, для паступлення на некаторыя спецыяльнасці ВНУ, у прыватнасці «Архітэктурна», абітурыенты здаюць экзамен па чарчэнню, звяртаючыся пры гэтым да дапамогі рэпетытараў. Выхадам з гэтай сітуацыі ўяўляецца фарміраванне структурна-функцыянальнай мадэлі графічнай падрыхтоўкі вучняў у сістэме дадатковай адукацыі, якая дапаможа выпускнікам набыць неабходныя веды і ўменні да навучання в ВНУ і развіць прасторавыя ўяўленні.

На падставе адзначанага, можна зрабіць выснову аб тым, што ўкараненне графічнай падрыхтоўкі, якая з'яўляецца неад'емным фактарам фарміравання графічнай культуры навучэнцаў, а разам з тым развіццём абстрактнага мыслення, прасторавага ўяўлення, творчага патэнцыялу асобы, у сістэму дадатковай адукацыі з'яўляецца выдатным варыянтам, для вырашэння праблемы якасці геаметра-графічнай падрыхтоўкі вучняў і студэнтаў.